



KORACI DO STAVLJANJA NA TRŽIŠTE CVIJEĆA I SADNICA CVIJEĆA

Uvod

Proizvodnja cvijeća i ukrasnog bilja u Republici Hrvatskoj čini svega 0,5 % vrijednosti te proizvodnje u EU (Izvor: HGK, 2019.). Proizvodnja na tristotinjak hektara nije dostatna za domaće potrebe, zbog čega smo usmjereni na uvoz. Po vrstama uvezenog cvijeća, najviše se uvoze rezanih ruža i svježe rezanih krizantema.

Svaki proizvođač cvijeća i sadnica cvijeća, prije njihovog stavljanja na tržište, treba zadovoljiti niz uvjeta određenih propisima vezanim uz certificiranje cvijeća i sadnica cvijeća, kao što su uvjeti u smislu podrijetla, autentičnosti sorte, zdravstvenog stanja cvijeća i sadnica cvijeća, uvjeta proizvodnje, zdravstvenog nadzora, pakiranja, plombiranja, označavanja i dr.

Prvi korak – Upoznajte temeljnu zakonsku regulativu



Propisi, kojima je regulirana proizvodnja cvijeća i sadnica cvijeća i njihovo trženje, su sljedeći:

- Zakon o poljoprivredi, „Narodne novine“ br. 118/18 i 42/20;
- Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, „Narodne novine“ br. 140/05, 35/08, 25/09, 124/10, 55/11, 14/14, 115/18, 32/20;
- Zakon o biljnom zdravstvu, „Narodne novine“ br. 127/2019. - 2552;
- Pravilnik o upisu u Upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala, „Narodne novine“ br. 29/08, 21/09, 37/09, 24/17 (dalje: Upisnik sadnog materijala);
- Pravilnik o stavljanju na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja, Narodne novine“ br. 129/2007. - 3699, 2/2009. - 46, 135/2009. - 3275, 82/2018. - 1643, 49/2020. – 1011, stupa na snagu 31. svibnja 2020.;
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2019/2072;
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2019/827.

Drugi korak

Tko se može baviti proizvodnjom, a tko prodajom cvijeća i sadnica cvijeća?



Proizvodnjom cvijeća i sadnica cvijeća može se baviti pravna ili fizička osoba, koja je upisana i registrirana u Upisniku sadnog materijala.

Dobavljač – osoba, koja prema Pravilniku o stavljanju na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja mora voditi različite evidencije. Obvezan je dostaviti Plan godišnje proizvodnje Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija), najkasnije do 30. travnja tekuće godine. Kontinuirano mora poduzimati aktivnosti i voditi evidencije u skladu s člankom 33. stavkom 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja. Dužan je i voditi bilješke o svakoj pojavi štetnih organizama na svojim proizvodnim površinama i prostorima te o svim mjerama, koje je u vezi s navedenim poduzeo.

Trgovinom cvijeća i sadnica cvijeća mogu se baviti pravne i fizičke osobe, koje su registrirane u sudskom ili obrtnom registru za djelatnost trgovine **na veliko ili na malo**.

Subjekti, koji žele biti trgovci cvijećem, mogu ishoditi rješenje o minimalno tehničkim uvjetima u Županijskom odjelu za gospodarstvo (bivši Ured državne uprave). Poljoprivrednici, proizvođači koji prodaju cvijeće i sadnice cvijeća kod kuće „na kućnom pragu“ i/ili na tržnici ne podliježu obvezi minimalnih tehničkih uvjeta.

Osobe, koje su registrirane za prodaju na veliko, moraju imati zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije ili magistra agronomije (dipl. ing. ili mag. ing. agr.). **Osobe, koje su registrirane za prodaju na malo**, moraju imati zaposlenog djelatnika sa završenim IV. stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke.

Mali proizvođač, prema Pravilniku o stavljanju na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja je fizička osoba, koja proizvodi ukrasno bilje na površini do 500 m² u zaštićenom prostoru, odnosno 1500 m² na otvorenom, čija vrijednost godišnje proizvodnje ne prelazi ½ prosječne plaće zaposlenih u RH. Mali proizvođač može stavljeti na tržište cvijeće i sadnice cvijeća u okviru „lokalne cirkulacije“ (to je lokalno tržište, koje je određeno područjem općine u kojoj se nalazi mjesto proizvodnje malog proizvođača i općine koje s njom graniče), pod uvjetom da prodaje neprofesionalnim krajnjim korisnicima, koji nisu profesionalno uključeni u proizvodnju i daljnju trgovinu ukrasnog bilja.

Treći korak – Prodaja cvijeća i sadnica cvijeća

Za sve bilje za sadnju i određeno sjeme od 14. prosinca 2019. izdaju se **biljne putovnice** prema novom formatu, koji je propisan Provedbenom uredbom EU 2017/2313.



Biljna putovnica nije potrebna za bilje, biljne proizvode i druge predmete kada se prodaju izravno krajnjem korisniku, što uključuje i neprofesionalne proizvođače bilja. To znači da kad se izravno prodaje bilje, biljne proizvode i druge predmete kupcu za osobnu uporabu, ne postoji obveza izdavanja biljnih putovnica. Iznimka je prodaja putem ugovora na daljinu (internet prodaja), kada postoji obveza izdavanja biljnih putovnica krajnjem korisniku.

O svakoj prodaji tih proizvoda potrebno je voditi evidenciju, koju treba ažurirati u AGRONET sustavu (elektronička aplikacija namijenjena za pomoć poljoprivrednim gospodarstvima i ostalim korisnicima u ostvarivanju prava na potpore u poljoprivredi).

Četvrti korak – Uvoz cvijeća i sadnica cvijeća

Uvezeno cvijeće i sadnice cvijeća moraju biti u ujednačenim partijama, pakirane i označene certifikatom o sadnom materijalu izdanim od nadležnog tijela zemlje izvoznice. Fitosanitarni inspektor provjerava da li je dobavljač uredno upisan u Upisnik sadnog materijala.

Uvoznik vodi evidenciju o uvezenim količinama te o: vrsti, sorti, državi proizvodnje, nadležnom tijelu za izdavanje certifikata, državi izvoznici, količini i sl.



Peti korak - Zaključak

Prema Pravilniku o Upisu u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala, svi proizvođači presadnica cvijeća i povrća, koji se ne svrstavaju u male proizvođače, moraju biti upisani u Upisnik dobavljača. Pravilnik definira uvjete, koje proizvođači presadnica cvijeća moraju ispuniti, da bi se mogli upisati u Upisnik sadnog materijala.

Osim toga, proizvođač presadnica cvijeća (i povrća) mora zatražiti i od Agencije dobiti odobrenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom nad svojom proizvodnjom. Također, da bi mogao nadzirati svoju proizvodnju, mora imati minimalno dvogodišnje iskustvo u proizvodnji sadnog materijala.



Da bi se izvršio upis u Upisnik, prema Pravilniku o Upisu u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala, potrebni su sljedeći dokumenti:

1. Ispunjeni Obrazac 1.
2. Ispunjeni Obrazac 2.
3. Ispunjeni Obrazac 3.
4. Odobrenje Agencije, Centra za sjemenarstvo i rasadničarstvo iz Osijeka.
5. Upravna pristojba (biljeg) u iznosu od 35,00 kn.
6. Dokaz o dvogodišnjem iskustvu u proizvodnji.
7. U slučaju da se u Upisnik upisuje proizvođač, koji svoju djelatnost obavlja na obiteljskom gospodarstvu kojeg nije nositelj, mora priložiti i ispunjeni Obrazac 5.

Na temelju podnesenog zahtjeva Ministarstvo poljoprivrede donosi Rješenje o upisu u Upisnik te dodjeljuje upisnički broj. Upisnički broj se kasnije koristi kod izdavanja dokumenata potrebnih za stavljanje presadnica cvijeća na tržište, a prema Pravilniku o stavljanju na tržište poljoprivrednog reprodukcijanskog materijala ukrasnog bilja.

Dokumenti, potrebni za upis u Upisnik šalju se na adresu:

Ministarstvo poljoprivrede
Ulica grada Vukovara 78
10000 ZAGREB

Uz napomenu: "**Upis u Upisnik dobavljača sadnog materijala**"

Zagreb, svibanj 2020.

Ministarstvo poljoprivrede

Bani 110, 10010 Zagreb

Tel.: +385 (0) 14882 700

Telefax.: +385 (0) 14882 701

<https://www.savjetodavna.hr/product-category/publikacije/> www.poljoprivreda.gov.hr

Autori:

Josipa Miličić, dipl. ing. agr.

Katarina Gazdović, mag. ing. agr.

Lea Puharić Visković, dipl. ing. agr.

Zoran Kajić, dipl. ing. agr.

mr. sc. Višnja Šimunović